

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ”

С.Златовръх, ☐ Ул. "Климент Охридски" №9, ☎ тел/факс: 0877954707 e-mail: kl.ohridskizlatovrah@abv.bg

ЕТИЧЕН КОДЕКС

НА ОУ „ КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ „
с.ЗЛАТОВРЪХ

Утвърден от директора на училището със заповед №
РД...10-395...14...09.2023 год.

Съвременното училище е място не само за получаване на образование. То се явява цялостна общност, в която активно участват както ученици и учители, така и родители, организации и специалисти с отношение към образователния процес и правата на децата. Училището се превръща в многофункционален център, поддържащ и свързващ в едно отделни групи и единици на дадено населено място.

Училищната общност с разнородното си множество от представители има за цел да се постигнат **по-високи и по-добри** резултати за учащите се. Стремежът да се ангажират всички членове на училищната общност ще доведе до взаимно уважение и зачитане на ролите на участниците в образователния процес. Естественят резултат от тези процеси е постигането на по-добро образование за всеки ученик, преминал обучение в ОУ "Климент Охридски".

Етичният кодекс на училищната общност представя стандартите за морално поведение на работещите с деца в сферите на образованието и се отнася и към цялата училищна общност. Документът утвърждава основните ценности и принципи, които трябва да се спазват при работата с деца.

За всеки работещ в училището е чест и морален дълг да спазва принципите на професионалната етика.

НОРМАТИВНА ОСНОВА

Конвенцията на ООН за правата на детето; Европейската харта за правата на човека;

Конституция на РБ;

Закон за защита правата на детето; Закон за защита правата на човека;

Закон за предучилищното и училищно образование; Стандарт за приобщаващо образование.

ГЛАВА ПЪРВА

I. ОБХВАТ НА КОДЕКСА

Етичните правила в този кодекс са приложени за работещите в ОУ „Климент Охридски“, съобразно Закона за предучилищното и училищно образование и се отнасят до:

Отношенията между учители и ученици; Учители и помощен персонал; Учителите; Родителите;

Други представители на обществеността от населеното място;

ЦЕЛИ НА КОДЕКСА

Етичният кодекс има за цел да:

Определи етичните стандарти за професионална дейност на учителя; Развива култура и професионални ценности, основани на принципите на хуманност, законност, демократичност и зачитане правата на човека;

Повишава общественото доверие към учителите;
Ангажира всички представители на училищната общност в работата с цел създаване на единна среда, в която всички да проявяват загриженост и уважение към останалите членове на общността;
Създава спокойна и добронамерена среда за изграждане на личности;
Утвърждава волята и стремежа на работещите с деца за етичност в практическата им дейност;
Подпомага процеса по разгръщане на потенциала на всяко дете и подкрепя развитието на този потенциал;
Насочва поведението и подпомага работещите с деца в решаването на етични проблеми, които срещат в своята практика;
Очертава моралните отговорности на работещите с деца: към детето, към семейството, помежду им и към обществото.

III. ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА В РАБОТАТА НА УЧИТЕЛЯ

Учителят изпълнява служебните си задължения при спазване на Конституцията на Република България и Закона за предучилищното и училищно образование.
Учителят съобразява законността на действията си.

ГЛАВА ВТОРА

I. ПОВЕДЕНИЕ И ОБЛИК НА УЧИТЕЛЯ В ОБЩЕСТВОТО

Учителят изпълнява своите задължения в подкрепа на учениците.
Учителят дава личен пример с поведението си.
При изпълнение на професионалните си задължения учителят търси подкрепа от останалите членове на училищната общност.
Учителят си сътрудничи с неправителствени организации, органи за закрила на детето, родителски организации и представители на обществеността, като запазва професионална независимост.
Учителят спазва стриктно своите задължения, определени в Правилника за вътрешния трудов ред, като носи отговорност за своите действия или бездействия.
Учителят не злоупотребява с правомощията си.
Учителят поддържа външен вид, който не уронва престижа на училището.
Основното задължение на учителя е да осигури качествено знание и възможност за най-пълна изява и развитие на потенциала у всеки ученик.
Задължение на учителя е да бъде добронамерен, да проявява безпристрастност, индивидуален подход и уважение към учениците.
Задължение на учителя е да осъвременява и модернизира формите на обучение, да повишава своята квалификация и постоянно да надгражда знанията си със съвременните и иновативни форми на образование.

Учителят има решаваща роля за формирането на достойни личности и достойни граждани на обществото, основано на демократичните ценности в България.
Задължение на учителя е да поддържа постоянния контакт с родителите на своите ученици и с членовете на училищната общност.
Всички задължения на учителя са свързани с основното му право да изисква подобаващо уважение и признание за своя труд.

II. ОТНОШЕНИЕ КЪМ УЧЕНИЦИТЕ

- * Педагогическата практика да се основава на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.
- * Да се разбира и уважава уникалността на всяко дете.
- * Да се има предвид специфичната уязвимост на всяко дете.
- * Да се създава безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.
- * Да се подкрепя правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.
- * Да се работи винаги в най-добрия интерес на детето.
- * Да се осигуряват на децата с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.
- * Да не се участва в практики, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционалното му здраве и развитие.
- * Да не се участва в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.
- * Много добре да се познават и спазват законите и процедурите, защитаващи детето от насилие. Да се познават симптомите на насилие над дете – физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване.
- * При съмнение за малтретиране веднага да се уведомяват органите за закрила на детето и се проследява дали са предприети необходимите мерки.
- * Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, следва да му се окаже пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

ПОВЕДЕНИЕ, НЕДОПУСКАЩО ПРОЯВИ НА КОРУПЦИЯ

Учителят не се възползва от правомощията си с цел лично облагодетелстване или друга користна цел.

Когато станат известни факти и обстоятелства за възникнал конфликт на интереси, учителят уведомява директора за това.

Учителят не допуска да бъде поставен във финансова и друга зависимост от отделни лица, които могат да повлияят на обективното поставяне на оценки.

ВЗАИМООТНОШЕНИЯ МЕЖДУ РЪКОВОДСТВО И УЧИТЕЛИ

Директорът в качеството си на ръководител зачита достойнството и правата на подчинените си и е отговорен за заповедите, които издава, за тяхното изпълнение и последиците от тях.

Директорът е пример за професионално, безпристрастно и ефективно изпълнение на служебните задължения.

Директорът проявява отговорност към подчинените си, подпомага професионалното им развитие, насърчава ги, предприема при нужда корективни мерки.

Учителят изпълнява коректно и добросъвестно заповеди и задължения, съответстващи на закона.

Учителят НЕ изпълнява заповеди, нареждащи му да извърши незаконни действия.

Учителят дава точен и обективен отчет пред директора за изпълнение на служебните си задачи.

V. МОРАЛНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ

- * Изграждане и поддържане на отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.
- * Обмяна на информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на детето.
- * Работа за утвърждаване на собствения и на колегите си авторитет, въздържайки се от действия, които биха уронили престижа на професията, и проява на нетърпимост към подобни действия.
- * Когато противоречията между колегите не могат да бъдат разрешени от самите тях, те търсят съдействието на директора на училището.
- * Със своето лично поведение и чувство за отговорност служителят трябва да дава пример на другите служители, а служителите на ръководни длъжности и по отношение на подчинените си.

VI. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

- * Предоставяне на висококачествени програми и услуги. Няма да предлагаме услуги, за които не притежаваме компетентност, квалификация или ресурси и правоспособност.
- * Да се работи за създаване на сигурна обществена среда, в която детето да получава адекватни здравни грижи, храна, подслон, възпитание и да живее без насилие.
- * Да се работи за подобряване на сътрудничеството между организациите, както и за интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството.
- * Да се оказва съдействие за повишаване на степента на разбиране на децата и техните нужди от обществото.
- * Да се работи за популяризиране на правата на децата, както и за повишаване на чувствителността на обществото към нарушаването им.
- * Да се работи в подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и да се противопоставяме на тези, които го нарушават.

VII. УЧИТЕЛЯТ И СЛУЖЕБНАТА ИНФОРМАЦИЯ

1. Учителят спазва нормативните изисквания за достъп до информация като съблюдава правилата за защита на класифицираната информация
2. Обработването на лични данни се осъществява съобразно международните принципи за защита на данните и вътрешното законодателство.
3. Служебната информация не може да бъде използвана за користна цел и не може да се разгласява пред трети лица, освен по предвидения от закона ред.
4. НЕ се вписват неверни данни в документи, издавани, съхранявани или изисквани за нуждите на МОН.

VIII. ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА УЧИТЕЛИТЕ

Педагогическите специалисти имат следните права:

- Да бъдат зачитани правата и достойнството им;
- Да определят методите и средствата за провеждане на образователния процес съобразно принципите и целите, определени в този закон;
- Да участват във формирането на политиките за развитие на училището;
- Да получават професионална подкрепа в процеса на изпълнение на служебните си задължения;
- Да повишават квалификацията си;
- Да бъдат поощрявани и награждавани.

Педагогическите специалисти имат следните задължения:

- Да осъществяват обучение и възпитание на децата и учениците в съответствие с държавните образователни стандарти;
- Да опазват живота и здравето на децата и учениците по време на образователния процес и на други дейности, организирани от институцията;
- Да зачитат правата и достойнството на децата, учениците и другите участници в предучилищното и училищното образование и да сътрудничат и партнират със заинтересованите страни;
- Създава ясни правила при осъществяване на педагогическата дейност, които са еднакви за всички.
- Да поддържат и повишават квалификацията си съобразно политиките за организационно развитие на съответната институция и специфичните потребности на децата и учениците, с които работят с цел подобряване качеството на образованието им.
- Да общува с учениците учтиво, да не допуска емоциите да повлияят на добрия тон, да не позволява да бъде предизвикан и/или провокиран.
- На педагогическите специалисти се дължи почит и уважение от учениците, родителите, административните органи и обществеността.
- Педагогически специалист не може да извършва срещу заплащане обучение или подкрепа по смисъла на чл. 178, ал. 1, т. 2 - 7 и 14 и чл. 187, ал. 1, т. 2 и 4 от ЗПУО на деца и ученици, с които работи в училището, ако това заплащане е от името и за сметка на децата и учениците, включително със средства от училищното настоятелство.

ГЛАВА ТРЕТА

I. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО:

- Наша първостепенна отговорност е подпомагане на семейството при отглеждането и възпитанието на децата.
- Зачитане на достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.
Уважаване на ценностите на семейството при отглеждането и възпитанието на децата и на правото му да взема решения за своите деца.
- Информирание на семейството за всички решения, отнасящи се до детето. Когато е възможно, родителите следва да се включват във вземането на такива решения.
Зачитане на правото на семейството да бъде информирано за начина, по който се работи с детето.
- Информирание на родителите за изследователските проекти, включващи техните деца. Не се позволява и не се допуска участие в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на детето.
- Да не се използват служебните отношения със семейството за лично облагодетелстване. Да не се влиза в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата с детето.
- Осигуряване на конфиденциалност на информацията и зачитане на правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа. Това не важи в случаите, когато има основания да се счита, че благополучието на детето е в риск.
- Ангажименти по разработването на правила за опазване на поверителността на информацията, които да бъдат достъпни и задължителни за целия персонал и семействата. Разкриването на поверителна информация за детето може да стане само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.
- В случаите на конфликт между членовете на семейството да се работи открито, споделяйки наблюденията си за детето с цел всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно се въздържа от вземане на страна в конфликта.

II. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА УЧЕНИКА:

- Педагогическата практика да се основава на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.
- Да се разбира и уважава уникалността на всяко дете.
- Да се има предвид специфичната уязвимост на всяко дете.
- Да се създава безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.
- Да се подкрепя правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.
- Да се работи винаги в най-добрия интерес на детето.
- Да се осигуряват на децата с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.
- Да не се участва в практики, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционалното му здраве и развитие.
- Да не се участва в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.
- Много добре да се познават и спазват законите и процедурите, защитаващи детето от насилие. Да се познават симптомите на насилие над дете – физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване.
- При съмнение за малтретиране веднага да се уведомяват органите за закрила на детето и се проследява дали са предприети необходимите мерки.
- Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, следва да му се окаже пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

III. РОДИТЕЛИ

- Родителите помагат за да се утвърждаване авторитета на училището.
- Основни задължения на родителя /настойника/ са:
 - да проявява постоянни грижи за доброто образование и възпитание на своето дете;
 - да следи и насърчава неговите успехи;
 - да го съветва и осигурява всички възможности за творческото му развитие;
 - да съдейства за самостоятелното критично мислене на детето;
- Семейството трябва да дава пример за разбирателство и добри отношения.
- Задължение на родителя /настойника/ е да се интересува от мнението на учителите да се съобразява с тях.
- Родителят трябва да упражнява контрол и да налага своя авторитет без насилие, като зачита достойнството на детето и спазва основните му права.
- Родителят възпитава детето чрез личния си пример в дух на уважение, толерантност, инициативност и свободолюбие.
- Родителят трябва да се стреми да решава конфликтите между поколенията спокойно и в контакт с всички членове на училищната общност.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

I. КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

- Конфликт на интереси възниква тогава, когато служителят има личен интерес и той му влияе дотолкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебните задължения.
- Служителят може да извършва образователни услуги на ученици, които се обучават или ще полагат изпит в училището, в което преподава, след като декларира своята дейност пред директора.
- Служителят не може да използва служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване, давайки платени уроци по принуда.
- Служителят трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт той е длъжен да информира веднага ръководителя си.
- Служителят не трябва да допуска възможност друг служител да го постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.
- В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно с нарежданията на ръководителя му служителят може да се оттегли от служебните си задължения, които са причина за възникването на конфликта.

II. КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

- За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към училищната общност се създава Комисия по етика.
 - Членовете се избират от Педагогическия съвет за срок от три години.
 - Комисията се избира в срок до един месец след утвърждаването на Етичния кодекс от Педагогическия съвет.
- Комисията по етика:
 - * разглежда сигнали, свързани със спазването на този кодекс;
 - * дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс.
 - Комисията по етика приема Правилник за дейността си, който се утвърждава на заседание на Педагогическия съвет.
 - Всеки заинтересован член на училищната общност има право да внесе сигнал в Комисията по етика.
 - Комисията по етика разглежда постъпилите сигнали и се произнася с мотивирано становище най-късно в тримесечен срок от постъпването им.
 - * При установено неспазване на този кодекс Комисията налага санкция.
 - * Непроизнасянето в срок се смята за мълчалив отказ за налагане на санкция.
- Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си пред Педагогическия съвет на училището.

ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ

1. Правилата на поведение, съдържащи се в този Етичен кодекс, са неизменна част от ежедневната дейност на работещите в училището.
2. Спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законност на действията и защита от неоснователни обвинения
3. Чрез спазването на правилата на поведение, заложи в Етичния кодекс и приети от всеки служител, се допринася за изграждането и утвърждаването на положителния образ на училището.
4. Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване.
5. При първоначално встъпване в длъжност непосредственият ръководител е длъжен да запознае служителя с разпоредбите на този кодекс .

С настоящия Кодекс са запознати всички членове на колектива на Общо събрание на колектива проведено на 04.09.2023 г./ Протокол № 06./

Председател на СО:

